

JUNGTINIŲ TAUTŲ KONVENCIJA PRIEŠ TARPTAUTINIŲ ORGANIZUOTĄ NUSIKALSTAMUMĄ

1 straipsnis Tikslas

Šios Konvencijos tikslas – skatinti bendradarbiavimą siekiant užkirsti kelią tarptautiniam organizuotam nusikalstamumui ir veiksmingiau su juo kovoti.

2 straipsnis Sąvokos

Šioje Konvencijoje:

a) „organizuota nusikalstama grupė“ – organizuota trijų ar daugiau asmenų grupė, egzistuojanti tam tikrą laiko tarpą ir veikianti kartu, kurios veiklos tikslas – padaryti vieną arba daugiau sunkių nusikaltimų ar nusikaltimų, pripažįstamų tokiais pagal šią Konvenciją, siekiant tiesiogiai ar netiesiogiai gauti finansinės ar kitokios materialinės naudos;

b) „sunkus nusikaltimas“ – veika, kuria padaromas nusikaltimas, baudžiamas laisvės atėmimo bausme, kurios maksimali riba yra ne mažiau kaip ketveri metai, ar griežtesne bausme;

c) „organizuota grupė“ – grupė, kuri nėra atsitiktinai susibūrusi nusikaltimui padaryti, kurios narių vaidmenys nebūtinai yra formaliai apibrėžti ir kuriai nebūtina tęstinė narystė ar susiformavus struktūra;

d) „turtas“ – visų rūšių turtas, tiek materialusis, tiek nematerialusis, kilnojamasis ar nekilnojamasis, daiktinis ar nedaiktinis, ir teisę į tokį turtą ar jo dalį patvirtinantys teisiniai dokumentai;

e) „nusikalstamu būdu įgytos pajamos“ – bet kokios pajamos, tiesiogiai ar netiesiogiai įgytos ar gautos padarius nusikaltimą;

f) „laikinas disponavimo sustabdymas“ ar „areštas“ – laikinas draudimas perleisti, pertvarkyti, perduoti ar perkelti turtą arba laikinas turto perėmimas savo žinion ar jo kontroliavimo perėmimas teismo arba kitos kompetentingos institucijos sprendimu;

g) „konfiskavimas“, kur tinka, taip pat ir nusavinimas, – ilgalaikis turto paėmimas remiantis teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimu;

h) „pirminis nusikaltimas“ – bet koks nusikaltimas, kurį padarius buvo gautos pajamos, galinčios tapti šios Konvencijos 6 straipsnyje apibrėžto nusikaltimo objektu;

i) „kontroliuojamo pristatymo metodas“ – metodas, kurį taikant neteisėtai gabenamas ar įtariamasis, kad šios neteisėtai gabenamos, prekių siuntas leidžiama išvežti iš, gabenti tranzitu per ar įvežti į vienos ar kelių valstybių teritoriją, kai jų kompetentingos valdžios institucijos tai žino ir prižiūri, siekdamos iširti nusikaltimą ir nustatyti asmenis, susijusius su nusikaltimo padarymu;

j) „regioninė ekonominės integracijos organizacija“ – organizacija, kurią sudaro atitinkamo regiono suverenios valstybės, perdavusios jai kompetenciją spręsti šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus ir kuriai pagal tos valstybės teisės nuostatas suteikti reikiami įgaliojimai pasirašyti, ratifikuoti, priimti, patvirtinti ar prisijungti prie šios Konvencijos; šioje Konvencijoje nuoroda į „valstybes, šios Konvencijos Šalis“ taikoma tokioms organizacijoms remiantis jų kompetencija.

3 straipsnis Taikymo sritis

1. Ši Konvencija, jei joje nenustatyta kitaip, taikoma:

a) nusikaltimų, pripažintų tokiais pagal šios Konvencijos 5, 6, 8 ir 23 straipsnius, ir

b) šios Konvencijos 2 straipsnyje apibrėžtų sunkių nusikaltimų užkardymui, tyrimui ir patraukimui baudžiamajon atsakomybėn už jų padarymą;

jei šie nusikaltimai yra tarptautiniai savo pobūdžiu ir padaromi dalyvaujant organizuotai nusikalstamai grupei.

2. Nusikaltimas yra tarptautinis savo pobūdžiu, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, jei jis padarytas:

- a) daugiau negu vienoje valstybėje;
- b) vienoje valstybėje, bet didžioji dalis jo parengimo, planavimo, vadovavimo jam ir jo kontrolės vykdoma kitoje valstybėje;
- c) vienoje valstybėje, tačiau jame dalyvauja nusikalstama grupė, vykdanči nusikalstamą veiklą daugiau negu vienoje valstybėje; arba
- d) vienoje valstybėje, tačiau sukelia sunkias pasekmes kitoje valstybėje.

4 straipsnis

Suverenumo apsauga

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, vykdo savo įsipareigojimus pagal šią Konvenciją laikydamosi valstybių suverenos lygybės ir teritorijų neliečiamumo bei nesikišimo į kitų valstybių, šios Konvencijos Šalių, vidaus reikalus principų.

2. Niekas šioje Konvencijoje nesuteikia valstybei, šios Konvencijos Šaliai, teisės kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje prisiimti jurisdikcijos ir vykdyti funkcijas, kurios tos kitos valstybės vidaus įstatymais priskiriamos išimtinai jos valdžios institucijoms.

5 straipsnis

Dalyvavimo organizuotoje nusikalstamoje grupėje kriminalizavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima tokius teisės aktus ir kitas priemones, kurios būtinos tam, kad būtų pripažįstamos nusikaltimais šios veikos, jei jos padaromos tyčia:

a) viena kuri arba abi žemiau nurodytos nusikalstamos veikos, nelaikant jų pasikėsiniu įvykdyti nusikalstamą veiklą ir nusikalstamos veiklos įvykdymu:

i) susitarimas su vienu ar daugiau kitų asmenų padaryti sunkų nusikaltimą tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant finansinės ar kitokios materialios naudos ir, jei tai numatyta vidaus teisėje, vienam iš susitarimo dalyvių prisidedant prie šio susitarimo ar susijusi su organizuotos nusikalstamos grupės dalyvavimu;

ii) asmens veika, kuria jis, žinodamas organizuotos nusikalstamos grupės tikslą ir bendrą nusikalstamą veiklą arba jos ketinimą įvykdyti minėtus nusikaltimus, aktyviai dalyvauja:

a. nusikalstamoje organizuotos nusikalstamos grupės veikloje;

b. kitoje organizuotos nusikalstamos grupės veikloje, žinodamas, kad jo dalyvavimas padės pasiekti pirmiau minėtą nusikalstamą tikslą;

b) sunkaus nusikaltimo, kuriame dalyvauja organizuota nusikalstama grupė, įvykdymo organizavimas, vadovavimas jo vykdymui, pagalba jį vykdančiam, kurstyimas padaryti nusikaltimą, sąlygų padaryti nusikaltimą sudarymas ar pagalba patarimais.

2. Apie tai, kad žinoma apie veiką, ketinimą, tikslą ir paskirtį ar susitarimą, kaip nurodyta 1 šio straipsnio dalyje, galima spręsti remiantis objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, pagal kurių vidaus teisę nusikaltimai yra pripažįstami šio straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nustatytais nusikaltimais tuomet, kai juose dalyvauja organizuota nusikalstama grupė, turi užtikrinti, kad jų vidaus teisė numatytų visus sunkius nusikaltimus, kuriuose dalyvauja organizuotos nusikalstamos grupės. Tokios valstybės, šios Konvencijos Šalys, bei valstybės, šios Konvencijos Šalys, kurių vidaus teisė pripažįsta nusikaltimus šio straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje nustatytais nusikaltimais tik tuo atveju, jei buvo

prisidėta prie minėto susitarimo įgyvendinimo, praneša apie tai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, pasirašydamos šią Konvenciją ar deponuodamos jos ratifikavimo, priėmimo, pritarimo ar prisijungimo dokumentus.

6 straipsnis

Nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimo kriminalizavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi pagrindiniais savo vidaus teisės principais, priima teisės aktus ir kitas priemones, būtinas tam, kad būtų pripažįstama nusikaltimu toliau nurodyta tyčia padaryta veika:

a) i) turto pertvarkymas ar perdavimas žinant, kad tokį turtą sudaro nusikalstamu būdu įgytos pajamos, siekiant slėpti ar užmaskuoti šio turto nusikalstamą šaltinį arba padedant kuriam nors su pirminiu nusikaltimu susijusiam asmeniui išvengti teisinių jo veiklos pasekmių;

ii) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, buvimo vietos, disponavimo būdo, judėjimo ar nuosavybės ar su juo susijusių teisių slėpimas ar užmaskavimas, jei žinoma, kad tokį turtą sudaro nusikalstamu būdu įgytos pajamos;

b) vadovaujantis pagrindiniais valstybės teisinės sistemos principais:

i) turto įsigijimas, valdymas ar naudojimas juo, jei jo įsigijimo momentu žinoma, kad tokį turtą sudaro nusikalstamu būdu įgytos pajamos;

ii) dalyvavimas, bendrininkavimas ar susitarimas, siekiant padaryti kurią nors nusikaltimą iš tų, kurie pripažįstami tokiais pagal šį straipsnį, pasikėsinimas jį padaryti ir pagalba jį darant, kurstymas padaryti nusikaltimą, taip pat sąlygų padaryti nusikaltimą sudarymas ir pagalba patarimais.

2. Įgyvendinant ar taikant šio straipsnio 1 dalį:

a) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, siekia taikyti šio straipsnio 1 dalies nuostatas pačiai didžiausiai pirminių nusikaltimų grupei;

b) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priskiria prie pirminių nusikaltimų visus šios Konvencijos 2 straipsnyje apibrėžtus sunkius nusikaltimus bei nusikaltimus, kurie pripažįstami tokiais vadovaujantis šios Konvencijos 5, 8 ir 23 straipsniais. Jei valstybių, šios Konvencijos Šalių, teisės aktuose pateikiamas konkrečių pirminių nusikaltimų sąrašas, į tokį sąrašą įtraukiama kaip galima daugiau su organizuotomis nusikalstamomis grupėmis susijusių nusikaltimų;

c) b papunktyje – pirminiai nusikaltimai apima ir nusikaltimus, padarytus tiek valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijos ribose, tiek ir už jos. Tačiau nusikaltimai, padaryti už valstybės, šios Konvencijos Šalies, jurisdikcijos ribų, sudaro pirminį nusikaltimą tik tuo atveju, jei atitinkama veika yra laikoma nusikaltimu pagal valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurioje ji buvo padaryta, vidaus teisę ir būtų laikoma nusikaltimu pagal valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuri įgyvendina ar taiko šį straipsnį, vidaus teisę, jei ji būtų padaryta ten;

d) kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui savo įstatymų, kurie yra susiję su šio straipsnio nuostatų įgyvendinimu, tekstus ir bet kokius vėlesnius tokių įstatymų pakeitimus arba jų aprašymą;

e) jei to reikalauja pagrindiniai valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisės principai, galima numatyti, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodyti nusikaltimai neinkriminuojami pirminį nusikaltimą padariusiam asmeniui;

f) žinojimas, ketinimas ar tikslas, kurie yra būtini nusikaltimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, požymiai, gali būti nustatyti atsižvelgiant į bylos objektyvias faktines aplinkybes.

7 straipsnis

Priemonės, skirtos kovai su pinigų plovimu

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis:

a) pagal savo kompetenciją nustato šalyje visapusišką reguliavimo ir priežiūros režimą bankams ir nebankinėms finansinėms institucijoms ir prireikus kitoms pinigų plovimui lengvai panaudojamoms įstaigoms, siekdama užkirsti kelią pinigų plovimui ir išaiškinti visas pinigų plovimo formas; šio režimo reikalavimuose privalu atkreipti dėmesį į kliento tapatybės nustatymą, apskaitą bei informavimą apie įtartinus sandorius;

b) nepažeisdama šios Konvencijos 18 ir 27 straipsnių nuostatų, užtikrina, kad su pinigų plovimu kovojančios administracinės, reguliavimo, teisėsaugos ir kitos institucijos (įskaitant ir teismų institucijas, kai tai neprieštarauja vidaus teisei) galėtų bendradarbiauti ir keistis informacija šalies ir tarptautiniu lygiu vidaus teisės normų nustatytomis sąlygomis, ir tuo tikslu svarsto galimybę įsteigti finansinės priežiūros padalinį, kuris būtų nacionaliniu informacijos, susijusios su potencialiu pinigų plovimu, rinkimo, analizės ir platinimo centru.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, svarsto galimybę taikyti praktiškai įgyvendinamas priemones grynųjų pinigų ir atitinkamų apyvartos dokumentų judėjimui per sienas išaiškinti ir stebėti, kartu užtikrinant priemones, garantuojančias tinkamą informacijos naudojimą, ir jokių būdų neužkertant kelio teisėto kapitalo judėjimui. Tokios priemonės gali apimti ir reikalavimą, kad fiziniai asmenys ir verslo įmonės praneštų apie didelių tarptautinių grynųjų pinigų pervedimų sumas ir atitinkamus apyvartos dokumentų perdavimus.

3. Nustatant šio straipsnio nuostatą atitinkantį vidaus reguliavimo ir priežiūros režimą ir nepažeidžiant jokio kito šios Konvencijos straipsnio, valstybėms, šios Konvencijos Šalims, siūloma remtis atitinkamomis regioninių, tarpregioninių ir daugiašalių organizacijų kovai su pinigų plovimu skirtomis iniciatyvomis.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia plėtoti ir skatinti pasaulinį, regioninį, subregioninį bei dvišalį teismų, teisėsaugos institucijų ir finansinio reguliavimo institucijų bendradarbiavimą kovojant su pinigų plovimu.

8 straipsnis

Korupcijos kriminalizavimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima tokius teisės aktus ir kitas priemones, būtinas tam, kad būtų pripažįstama nusikaltimu toliau nurodyta tyčia padaryta veika:

a) žadėjimas, siūlymas ar suteikimas valstybės pareigūnui tiesiogiai ar netiesiogiai pačiam pareigūnui arba kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui neteisėto atlygio, siekiant, kad pareigūnas atliktų kokį nors veiksma ar nuo jo susilaikytų jam einant tarnybines pareigas;

b) kurstymas suteikti neteisėtą atlygį ar tokio atlygio, skirto pačiam pareigūnui ar kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, priėmimas, tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant, kad valstybės pareigūnas, eidamas tarnybines pareigas, atliktų kokį nors veiksma ar nuo jo susilaikytų.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, apsvarsto galimybes priimti tokius teisės aktus ar kitas priemones, reikalingas tam, kad būtų galima laikyti nusikaltimu šio straipsnio 1 dalyje nurodytas veikas, kai jose dalyvauja užsienio valstybės pareigūnas ar tarptautinių institucijų tarnautojai. Taip pat, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, apsvarsto galimybę laikyti nusikaltimu ir kitas korupcijos formas.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat priima tokias priemones, kurios gali būti reikalingos pripažinti nusikaltimu bendrininkavimą padarant nusikaltimą, nurodytą šiame straipsnyje.

4. Šio straipsnio 1 dalyje ir šios Konvencijos 9 straipsnyje sąvoka „valstybės pareigūnas“ reiškia valstybės pareigūną ar asmenį, teikiantį viešąją paslaugą, kaip tai apibrėžiama tos šalies vidaus teisės normose ir kaip taikoma tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurioje minėtas asmuo atlieka tokias funkcijas, baudžiamojoje teisėje.

9 straipsnis

Priemonės prieš korupciją

1. Be šios Konvencijos 8 straipsnyje nurodytų priemonių, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek numatyta jos teisės sistemoje ir neprieštarauja jai, imasi reikalingų įstatymų leidybos, administracinių ir kitų veiksmingų priemonių, kurios skatintų valstybės pareigūnų sąžiningumą, užkirstų kelią, išaiškintų bei baustų už valstybės pareigūnų korupciją.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi priemonių užtikrinti efektyvius savo institucijų veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią valstybės pareigūnų korupcijai, išaiškinti jos atvejus bei nubausti kaltininkus, kartu suteikdama minėtoms institucijoms atitinkamą nepriklausomumą, siekiant užkirsti kelią nederamai įtakai jų veiksmams.

10 straipsnis Juridinių asmenų atsakomybė

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima tokias jos teisės principams neprieštaraujančias priemones, reikalingas tam, kad būtų nustatyta juridinių asmenų atsakomybė už dalyvavimą sunkiuose nusikaltimuose, kuriuose dalyvauja organizuota nusikalstama grupė, bei už nusikaltimus, pripažįstamus tokiais pagal šios Konvencijos 5, 6, 8 ir 23 straipsnių nuostatas.

2. Atsižvelgiant į valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisės principus, gali būti numatyta baudžiamoji, civilinė ar administracinė juridinių asmenų atsakomybė.

3. Tokios atsakomybės nustatymas neapriboja nusikaltimus padariusių fizinių asmenų baudžiamosios atsakomybės.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, užtikrina, kad visų pirma juridiniams asmenims, patrauktiems atsakomybėn pagal šį straipsnį, būtų taikomos veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios baudžiamosios ir nebaudžiamosios poveikio priemonės, įskaitant pinigines nuobaudas.

11 straipsnis Baudžiamasis persekiojimas, nagrinėjimas ir poveikio priemonės

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, už nusikaltimo, pripažįstamo tokiu pagal šios Konvencijos 5, 6, 8 ir 23 straipsnių nuostatas, padarymą numato to nusikaltimo sunkumą atitinkančias poveikio priemones.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, stengiasi užtikrinti, kad visi jos vidaus teisės normų numatyti įgaliojimai, susiję su baudžiamuoju persekiojimu už nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, padarymą, būtų vykdomi siekiant didžiausio teisėsaugos priemonių veiksmingumo tiriant šiuos nusikaltimus ir tinkamai atsižvelgiant į būtinybę užkirsti kelią tokių nusikaltimų padarymui.

3. Nusikaltimų, pripažintų tokiais pagal šios Konvencijos 5, 6, 8 ir 23 straipsnių nuostatas, atveju kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taiko tinkamas priemones, vadovaudamasi savo vidaus teisės normomis ir deramai atsižvelgdama į gynybos teises, siekdama užtikrinti, kad priimant sprendimą paleisti iš įkalinimo vietos pirmosios arba apeliacinės instancijos proceso metu, būtų atsižvelgiama į būtinybę užtikrinti kaltinamojo dalyvavimą vēlesniame bylos nagrinėjime baudžiamąja tvarka.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, užtikrina, kad jos teismai ar kitos kompetentingos institucijos, svarstydami galimybę lygtinai paleisti iš įkalinimo vietos ar lygtinai atleisti nuo bausmės už šių nusikaltimų padarymą nuteistus asmenis, atsižvelgtų į nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, sunkumą.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, tam tikrais atvejais pagal savo vidaus teisės normas nustato nusikaltimams, kuriems taikoma ši Konvencija, ilgą patraukimo baudžiamojon

atsakomybėn senaties terminą ir ilgesnį senaties terminą, jei asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, slepiasi nuo teisingumo.

6. Jokia šios Konvencijos nuostata nepakeičia principo, kad nusikaltimai, pripažinti tokiais pagal šią Konvenciją, turi būti apibūdinami ir jiems taikytini teisiniai argumentai ar kiti elgesio teisėtumą nustatantys teisiniai principai turi būti apibrėžti valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus įstatymuose ir kad už tokių nusikaltimų padarymą asmenys traukiami baudžiamojon atsakomybėn ir bausmė jiems skiriama pagal tuos įstatymus.

12 straipsnis

Konfiskavimas ir areštas

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, priima, kiek leidžia jų teisinės sistemos, priemonės, būtinas užtikrinti galimybę konfiskuoti:

a) nusikalstamu būdu įgytas pajamas padarius nusikaltimą, kuriam taikoma ši Konvencija, arba turtą, savo verte atitinkantį tokių pajamų vertę;

b) turtą, įrangą ar kitas priemones, naudotas ar skirtas naudoti padarant nusikaltimus, kuriems taikoma ši Konvencija.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, priima tokias priemones, kurios gali būti reikalingos užtikrinti galimybę išaiškinti, surasti, laikinai sustabdyti disponavimą ar areštuoti bet kurį šio straipsnio 1 dalyje nurodytą daiktą, turint tikslą jį vėliau konfiskuoti.

3. Jei dalis ar visos nusikalstamu būdu įgytos pajamos transformuotos į kitą turtą ar paverstoskitu turtu, tokiam turtui taikomos šiame straipsnyje nurodytos priemonės.

4. Jei nusikalstamu būdu įgytos pajamos pridėtos prie turto, gauto iš teisėtų šaltinių, šio turto dalis, savo verte atitinkanti apskaičiuotą nusikalstamu būdu įgytų pajamų vertę, yra konfiskuotina. Šiuo neapribojami jokie įgaliojimai sustabdyti disponavimą turtu ar areštuoti turtą.

5. Pelnui ir kitai naudai, gautai iš nusikalstamu būdu įgytų pajamų, iš turto, į kurį transformuotos ar kuriuo paverstos nusikalstamu būdu įgytos pajamos, arba iš turto, prie kurio pridėtos nusikalstamu būdu įgytos pajamos, taikomos šiame straipsnyje nurodytos priemonės tokiu pačiu būdu ir tokiu pačiu mastu, kaip ir nusikalstamu būdu gautoms pajamoms.

6. Šio straipsnio ir 13 straipsnio nuostatomis įgyvendinti kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, įgalioja savo teismus ar kitas kompetentingas institucijas reikalauti, kad būtų pateikti bankų, finansiniai ar komerciniai dokumentai, arba juos areštuoti. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali atsakyti vykdyti šios straipsnio dalies nuostatų remdamosi bankų veiklos slaptumu.

7. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali apsvarstyti galimybę nustatyti reikalavimą, kad nusikaltimą padaręs asmuo įrodytų teisėtą tariamai nusikalstamu būdu įgytų pajamų ar kito konfiskuotino turto kilmę tiek, kiek toks reikalavimas atitinka jų vidaus teisės principus ir teismo bei kitokio nagrinėjimo pobūdį.

8. Šio straipsnio nuostatos aiškinamos taip, kad nebūtų pažeistos sąžiningų trečiųjų šalių teisės.

9. Jokia šio straipsnio nuostata nepakeičia principo, kad visos jame minimos priemonės apibrėžiamos ir įgyvendinamos pagal valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės normas.

13 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas konfiskavimo tikslu

1. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gavusi kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuri turi jurisdikciją nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, atžvilgiu, prašymą konfiskuoti jos teritorijoje esančias nusikalstamu būdu įgytas lėšas, turtą, įrangą ar kitas šios Konvencijos 12

straipsnio 1 dalyje nurodytas priemonės, kiek tik tai neprieštarauja jos vidaus teisės sistemos nuostatomis:

a) pateikia šį prašymą kompetentingoms institucijoms, siekdama gauti teismo sprendimą dėl konfiskavimo ir, jei toks sprendimas priimamas, jį vykdo; arba

b) pateikia savo kompetentingoms institucijoms sprendimą dėl konfiskavimo, siekdama jį vykdyti ir tokiu mastu, kuriuo buvo prašoma; sprendimą dėl konfiskavimo priima teismas prašymą pateikusių valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje vadovaujantis šios Konvencijos 12 straipsnio 1 dalimi, kiek šis sprendimas galioja nusikalstamu būdu įgytoms lėšoms, turtui, įrangai ar kitoms valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje esančioms 12 straipsnio 1 dalyje nurodytoms priemonėms.

2. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gavusi kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kuri turi jurisdikciją nusikaltimo, kuriam taikoma ši Konvencija, atžvilgiu, prašymą, imasi priemonių nustatyti, susekti ir sustabdyti disponavimą ar areštuoti nusikalstamu būdu įgytas lėšas, turtą, įrangą ar kitas šios Konvencijos 12 straipsnio 1 dalyje nurodytas priemonės, kad prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, arba, vadovaujantis prašymu, pateiktu pagal šio straipsnio 1 dalį, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, priimtų sprendimą dėl konfiskavimo.

3. Šiam straipsniui *mutatis mutandis* taikomos šios Konvencijos 18 straipsnio nuostatos. Be 18 straipsnio 15 dalyje nurodytos informacijos, pagal šį straipsnį pateiktuose prašymuose turi būti pateikta:

a) tuo atveju, kai prašymas pateikiamas pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą, – konfiskuotino turto aprašymas ir pareiškimas su išdėstytais faktais, kuriais remiasi prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, ir kurių pakanka tam, kad prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, siektų, kad, vadovaujantis jos vidaus teisės normomis, būtų priimtas sprendimas dėl konfiskavimo;

b) tuo atveju, kai prašymas pateikiamas pagal šio straipsnio 1 dalies b punktą, – teisiškai priimtina prašymą pateikusių valstybės, šios Konvencijos Šalies, priimto sprendimo dėl konfiskavimo, kuriuo paremtas prašymas, kopija, pareiškimas su išdėstytais faktais ir informacija apie tai, pagal kokią dalį prašoma įvykdyti sprendimą;

c) tuo atveju, kai prašymas pateikiamas pagal šio straipsnio 2 dalį, – pareiškimas su išdėstytais faktais, kuriais remiasi prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, ir prašomų veiksmų aprašymas.

4. Prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, vykdo šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytus veiksmus, vadovaudamasi savo vidaus teisės nuostatomis ir proceso normomis arba bet kokia dvišale ar daugiašale sutartimi ar susitarimu, kuriais ji gali būti saistoma santykiuose su prašymą pateikusia valstybe, šios Konvencijos Šalimi.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui šio straipsnio įgyvendinimą užtikrinančių jos įstatymų ir taisyklių bei bet kokių vėliau priimtų tokių įstatymų ir kitų teisės aktų pakeitimų tekstų kopijas ar jų aprašymus.

6. Jei kuri nors valstybė, šios Konvencijos Šalis, nusprendžia, kad šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos priemonės gali būti vykdomos tik tuomet, kai yra sudaryta atitinkama sutartis, toji valstybė, šios Konvencijos Šalis, laiko šią Konvenciją būtinu ir pakankamu sutartiniu pagrindu.

7. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atsisakyti bendradarbiauti pagal šį straipsnį, jeigu ši Konvencija netaikoma nusikaltimui, dėl kurio paduotas prašymas.

8. Šio straipsnio nuostatos aiškinamos taip, kad nebūtų pažeistos sąžiningų trečiųjų šalių teisės.

9. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus pagal šį straipsnį vykdomo tarptautinio bendradarbiavimo efektyvumui sustiprinti.

14 straipsnis

Disponavimas konfiskuotomis nusikalstamu būdu įgytomis pajamomis ir turtu

1. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal šios Konvencijos 12 straipsnio ar 13 straipsnio 1 dalies nuostatas konfiskuotomis nusikalstamu būdu įgytomis pajamomis ir turtu disponuoja vadovaudamasi savo vidaus teisės normomis ir pagal savo vidaus administracines procedūras.

2. Tenkindamos kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, pagal šios Konvencijos 13 straipsnį pateiktą prašymą, valstybės, šios Konvencijos Šalys, kiek leidžia jų vidaus įstatymai ir jei jos yra gavusios tokį prašymą, pirmumo tvarka svarsto klausimą dėl konfiskuotų nusikalstamu būdu įgytų pajamų ir turto gražinimo prašymą pateikusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kad ji galėtų išmokėti kompensaciją nukentėjusiems nuo nusikaltimo asmenims arba gražinti tokias nusikalstamu būdu įgytas pajamas ar turtą jų teisėtiems savininkams.

3. Tenkindama kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, pagal šios Konvencijos 12 ir 13 straipsnius pateiktą prašymą, valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali ypač dėmesingai apsvarstyti galimybę sudaryti sutartis ar susitarimus dėl:

a) tokių nusikalstamu būdu įgytų pajamų, turto ar lėšų, gautų realizavus tokias pajamas ar turtą, ar jų dalies pervedimo į sąskaitą, skirtą tam tikslui pagal šios Konvencijos 30 straipsnio 2 dalies c punktą, arba tarpvyriausybinėms institucijoms, kurios specializuojasi kovoje su organizuotu nusikalstamumu;

b) reguliaraus ar vienkartinio tokių nusikalstamu būdu įgytų pajamų, turto ar lėšų, gautų realizavus tokias pajamas ar turtą, pasidalijimo su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, pagal jų vidaus teisės normas ar laikantis jų administracinių procedūrų.

15 straipsnis Jurisdikcija

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikalingas priemones jos jurisdikcijai šios Konvencijos 5, 6, 8 ir 23 straipsniuose numatytiems nusikaltimams nustatyti, kai:

a) nusikaltimas padaromas tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje; arba

b) nusikaltimas padaromas laive, plaukiojančiame su tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, vėliava, ar orlaivyje, nusikaltimo padarymo metu registruotame pagal tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, įstatymus.

2. Atsižvelgdama į šios Konvencijos 4 straipsnio nuostatas, valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat gali nustatyti savo jurisdikciją nusikaltimams, kai:

a) nusikaltimas padarytas tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, piliečiui;

b) nusikaltimą padaro tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, pilietis ar jos teritorijoje nuolat gyvenantis asmuo be pilietybės; arba

c) nusikaltimas:

i) yra vienas iš nusikaltimų, pripažintų tokiais pagal šios Konvencijos 5 straipsnio 1 dalį ir padarytas už jos teritorijos ribų turint tikslą padaryti sunkų nusikaltimą jos teritorijoje;

ii) yra vienas iš nusikaltimų, pripažintų tokiais pagal šios Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies b punkto ii papunktį ir yra padarytas už jos teritorijos ribų, turint tikslą jos teritorijoje padaryti nusikaltimą, tokiu laikomą pagal šios Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies a punkto i ar ii papunktius ar b punkto i papunktį.

3. Vykdydama šios Konvencijos 16 straipsnio 10 dalies nuostatas, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima reikiamas priemones, kad būtų nustatyta jos jurisdikcija nusikaltimams, kuriems taikoma ši Konvencija, kai asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, yra jos teritorijoje ir ji jo neišduoda tik dėl tos priežasties, kad jis yra jos pilietis.

4. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, taip pat gali priimti reikiamas priemones, kad būtų nustatyta jos jurisdikcija nusikaltimams, kuriems taikoma ši Konvencija, kai asmuo, įtariamas padaręs nusikaltimą, yra jos teritorijoje ir ji jo neišduoda.

5. Jei valstybei, šios Konvencijos Šaliai, įgyvendinančiai savo jurisdikciją pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis, pranešama ar ji kitoku būdu sužino, kad viena ar daugiau valstybių, šios Konvencijos Šalių, vykdo tos pačios veikos tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą už jos padarymą ar vykdo tokios veikos teisminį nagrinėjimą, tų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingos institucijos prireikus tarpusavyje konsultuojasi, siekdamos suderinti savo veiksmus.

6. Nepažeisdama bendrosios tarptautinės teisės normų, ši Konvencija neatima galimybės valstybei, šios Konvencijos Šaliai, turėti bet kokią jos vidaus teisės normomis nustatytą baudžiamąją jurisdikciją.

16 straipsnis Ekstradicija

1. Šis straipsnis taikomas nusikaltimams, kuriuos numato ši Konvencija, arba tais atvejais, kai darant 3 straipsnio 1 dalies a arba b punktuose nurodytus nusikaltimus dalyvavo organizuota nusikalstama grupė ir asmuo, kurį prašoma išduoti, yra prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, su sąlyga, kad už nusikaltimą, už kurį prašoma išduoti, baudžiama tiek pagal prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, tiek pagal prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisę.

2. Jei asmenį prašoma išduoti dėl kelių atskirų padarytų sunkių nusikaltimų, iš kurių kai kuriems netaikomas šis straipsnis, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali šį straipsnį taikyti ir tokiems nusikaltimams.

3. Kiekvieną nusikaltimą, kuriam taikomas šis straipsnis, reikia įtraukti kaip nusikaltimą, už kurį taikoma ekstradicija, į visas valstybių, šios Konvencijos Šalių, sudarytas sutartis dėl ekstradicijos. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, įsipareigoja įtraukti tokius nusikaltimus kaip nusikaltimus, už kuriuos taikoma ekstradicija, į kiekvieną vėliau tarp jų sudaromą sutartį dėl ekstradicijos.

4. Jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri yra nustačiusi, kad ekstradicija galima tik tuomet, kai yra sudaryta sutartis, gauna iš kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, su kuria ji nėra sudariusi sutarties dėl ekstradicijos, prašymą išduoti asmenį, ji gali laikyti šią Konvenciją teisiniu pagrindu ekstradicijai, kai padarytas bet koks nusikaltimas, kuriam taikoma ši Konvencija.

5. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, kurios yra nustačiusios, kad ekstradicija galima tik tuomet, kai sudaryta sutartis:

a) deponuodamos šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ir prisijungimo prie jos dokumentus, informuoja Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių apie tai, ar jos laikys šią Konvenciją teisiniu pagrindu bendradarbiavimui ekstradicijos klausimais su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis; ir

b) jei jos nelaiko šios Konvencijos bendradarbiavimo ekstradicijos klausimais teisiniu pagrindu, prireikus tam, kad įgyvendintų šį straipsnį, siekia sudaryti su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, sutartis dėl ekstradicijos.

6. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, kurios nėra nustačiusios, kad sutartis yra būtina sąlyga ekstradicijai, nusikaltimus, kuriems taikomas šis straipsnis, tarpusavyje pripažįsta nusikaltimais, už kuriuos taikoma ekstradicija.

7. Ekstradicija vykdoma laikantis prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės normų ar sąlygų, numatytų taikytinose sutartyse dėl ekstradicijos, įskaitant, *inter alia*, ir sąlygas, nustatančias minimalius bausmės reikalavimus ekstradicijos taikymui ir pagrindus, kuriais remiantis, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atsisakyti išduoti asmenį.

8. Vadovaudamosi savo vidaus teisės normomis, valstybės, šios Konvencijos Šalys, stengiasi paspartinti ekstradicijos procedūras ir supaprastinti ekstradicijos atveju keliamus reikalavimus pateikti įrodymus dėl kiekvieno nusikaltimo, kuriam taikomas šis straipsnis.

9. Vadovaudamasi savo vidaus teisės normomis ir sutarčių dėl ekstradicijos nuostatomis, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, įsitikinusi, kad to reikalauja aplinkybės ir tokie veiksmai yra neatidėliotini, prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymu gali suimti jos teritorijoje esantį asmenį, kurį prašoma išduoti, arba taikyti kitas atitinkamas priemones, kad užtikrintų jo dalyvavimą ekstradicijos prašymo nagrinėjime.

10. Jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, kurios teritorijoje yra nusikaltimo padarymu įtariamas asmuo, jo neišduoda už nusikaltimo, kuriam taikomas šis straipsnis, padarymą vien tuo pagrindu, kad asmuo yra tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, pilietis, ji privalo prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, reikalavimu, pernelyg ilgai nedelsdama perduoti bylą savo kompetentingoms institucijoms, kad šios patrauktų asmenį baudžiamojon atsakomybėn. Minėtos institucijos priima sprendimą ir vykdo procesinius veiksmus pagal tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisę ta tvarka, kuri taikoma bet kokio kito sunkaus nusikaltimo atveju. Suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, bendradarbiauja tarpusavyje, ypač procedūrų ir įrodymų pateikimo klausimais, kad užtikrintų tokio patraukimo baudžiamojon atsakomybėn veiksmingumą.

11. Visais atvejais, kai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, pagal jos vidaus teisės normas leidžiama išduoti ar kitaip perduoti vieną iš savo piliečių tik su sąlyga, kad tas asmuo bus grąžintas į tą valstybę, šios Konvencijos Šali, atlikti bausmę, kuri jam bus paskirta po teismo proceso ar nagrinėjimo, dėl kurių siekiama asmens išdavimo ar perdavimo, ir kad toji valstybė, šios Konvencijos Šalis, bei asmens išdavimo siekianti valstybė, šios Konvencijos Šalis, neprieštarauja tokiai tvarkai ir kitoms sąlygoms, kurias jos gali laikyti tinkamomis, tokio sąlyginio išdavimo ar perdavimo pakanka šio straipsnio 10 dalyje nustatytam įsipareigojimui įvykdyti.

12. Jei asmenį, kurį prašoma išduoti, siekiant užtikrinti bausmės vykdymą, atsisakoma išduoti dėl to, kad jis yra prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, pilietis, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, jei tai leidžia jos vidaus teisės normos ir neprieštarauja jų reikalavimams, prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, pageidavimu apsversto klausimą dėl bausmės, kuri paskirta pagal prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės normas ar tos bausmės likusios dalies vykdymo.

13. Kiekvienam asmeniui, kuriam iškelta byla dėl bet kurio nusikaltimo, kuriam taikomas šis straipsnis, garantuojamas teisingas elgesys su juo visose bylos nagrinėjimo stadijose, įskaitant naudojimąsi visomis teisėmis ir garantijomis, numatytomis valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurios teritorijoje tas asmuo yra, vidaus teisės normų.

14. Nė viena šios Konvencijos nuostatų neaiškinama kaip įsipareigojimas išduoti asmenį, jei prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, turi pakankamą pagrindą manyti, kad prašymas pateiktas siekiant persekioti ar nubausti asmenį dėl to asmens lyties, rasės, tikėjimo, pilietybės, tautybės ar politinių įsitikinimų ar kad prašymo patenkinimas pakenktų asmens padėčiai dėl kurios nors iš minėtų priežasčių.

15. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali atsisakyti vykdyti prašymą išduoti asmenį vien tuo pagrindu, kad nusikaltimas taip pat laikomas susijęs ir su mokesčių klausimais.

16. Prireikus, prieš atsisakydama išduoti asmenį, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, konsultuojasi su prašymą pateikusia valstybe, šios Konvencijos Šalimi, suteikdama jai pakankamą galimybę pareikšti savo nuomonę ir pateikti informaciją, susijusią su prašyme nurodytais teiginiais.

17. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus dėl ekstradicijos vykdymo ar jo veiksmingumui padidinti.

17 straipsnis **Nuteistųjų perdavimas**

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali apsvarstyti galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus dėl asmenų, nuteistų įkalinimo ar kitomis laisvės apribojimo bausmėmis už nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, padarymą, perdavimo į jų teritoriją, kad jie ten galėtų baigti atlikti bausmę.

18 straipsnis **Tarpusavio teisinė pagalba**

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, suteikia viena kitai visokeriopą teisinę pagalbą tirdamos nusikaltimus, kuriems taikoma ši Konvencija, kaip numatyta 3 straipsnyje, vykdydamos baudžiamąjį persekiojimą už jų padarymą ir atlikdamos teisminį su šiais nusikaltimais susijusių bylų nagrinėjimą, taip pat abipusiškumo pagrindu teikia viena kitai analogišką pagalbą tuo atveju, kai prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, turi pakankamą pagrindą įtarti, kad 3 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytas nusikaltimas yra tarptautinio pobūdžio, įskaitant tai, kad tokių nusikaltimų aukos, liudytojai, nusikalstamu būdu įgytos pajamos bei nusikaltimų įrankiai ar jų įrodymai yra prašymą gavusioje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, bei tai, kad nusikaltimas padarytas dalyvaujant organizuotai nusikalstamai grupei.

2. Teikiama tarpusavio teisinė pagalba yra kaip galima platesnė, kiek leidžia atitinkami prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, įstatymai, sutartys ir susitarimai dėl nusikaltimų, už kuriuos juridinis asmuo prašymą pateikusiame valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, gali būti patrauktas atsakomybėn pagal šios Konvencijos 10 straipsnį, tyrimo, baudžiamojo persekiojimo dėl jų padarymo ir su jais susijusių bylų teismo nagrinėjimo.

3. Suteikti tarpusavio teisinę pagalbą pagal šį straipsnį gali būti prašoma siekiant:

- a) gauti asmenų parodymus ar pareiškimus;
- b) įteikti teismo dokumentus;
- c) atlikti kratą ar padaryti poėmį, ar sustabdyti disponavimą;
- d) apžiūrėti objektus ir įvykio vietas;
- e) pateikti informaciją, daiktinius įrodymus ir ekspertų išvadas;
- f) pateikti atitinkamų dokumentų ir medžiagos, įskaitant vyriausybės, bankų, finansinius, bendrovių ar komercinius dokumentus, originalus ar patvirtintas kopijas;
- g) nustatyti ar susekti nusikalstamu būdu įgytas pajamas, turtą, įrankius ar kitus daiktus, norint surinkti įrodymus;
- h) sudaryti galimybę asmenims savanoriškai atvykti į prašymą padavusią valstybę, šios Konvencijos Šalį;
- i) suteikti bet kokią kito pobūdžio pagalbą, kuri neprieštarauja prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės normoms.

4. Nepažeisdamos vidaus teisės normų, vienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kompetentingos institucijos gali be išankstinio prašymo perduoti kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kompetentingoms institucijoms su baudžiamaisiais klausimais susijusią informaciją, jei jos mano, kad tokia informacija galėtų padėti institucijai pradėti ar sėkmingai užbaigti tyrimą bei bylos nagrinėjimą baudžiamąja tvarka arba kad ją gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, po to pateiks pagal šią Konvenciją surašytą prašymą.

5. Informacijos perdavimas pagal šio straipsnio 4 dalį neapriboja tyrimo ir bylos nagrinėjimo baudžiamąja tvarka valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, kurioje yra informaciją pateikusi kompetentinga institucija. Informaciją gaunančios kompetentingos institucijos vykdo prašymą laikyti minėtąją informaciją slapta, tegu ir laikinai, arba laikosi tokios informacijos naudojimui nustatytų apribojimų. Tačiau tai nekliudo prašymą gavusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, joje vykstančio teismo bylos nagrinėjimo metu atskleisti kaltinamąjį išteisinančią informaciją. Tokiu atveju, prieš atskleisdama informaciją, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, informuoja informaciją perdavusią valstybę, šios Konvencijos Šalį, ir paprašyta konsultuojasi su informaciją

perdavusia valstybe, šios Konvencijos Šalimi. Jei ypatingais atvejais iš anksto pranešti neįmanoma, informaciją gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, nedelsdama praneša ją perdavusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, apie tokį informacijos atskleidimą.

6. Šio straipsnio nuostatos nepakeičia įsipareigojimų pagal kurią nors kitą dvišalę ar daugiašalę sutartį, kuri išimtinai ar iš dalies nustato ar nustatys tarpusavio teisinę pagalbą.

7. Šio straipsnio 9–29 dalys taikomos pagal šį straipsnį pateiktiems prašymams, jei atitinkamos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nėra sudariusios įpareigojančios sutarties dėl tarpusavio teisinės pagalbos. Jei tos valstybės, šios Konvencijos Šalys, yra sudariusios įpareigojančią sutartį, taikomos atitinkamos tos sutarties nuostatos, jei tik valstybės, šios Konvencijos Šalys, nesusitaria vietoj to taikyti šio straipsnio 9–29 dalių nuostatas. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, yra primygtinai skatinamos taikyti minėtas straipsnio dalis, kad būtų palengvintas jų tarpusavio bendradarbiavimas.

8. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, neturi atsisakyti suteikti viena kitai teisinę pagalbą pagal šį straipsnį, motyvuodamos tai bankų veiklos slaptumu.

9. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali atsisakyti suteikti teisinę pagalbą pagal šį straipsnį todėl, kad nėra abipusio veikos pripažinimo nusikaltimu. Tačiau prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali, jei jai tai atrodo tinkama, suteikti pagalbą, kurios mastą ji nustato savo nuožiūra, neatsižvelgdama į tai, ar ši veika yra laikoma nusikaltimu pagal prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės normas.

10. Asmuo, sulaikytas ar atliekantis bausmę vienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, kurio buvimo kitoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, reikalaujama asmenybei nustatyti, parodymams duoti ar kitaip suteikti pagalbą, gaunant įrodymus tyrimui, baudžiamajam persekiojimui ar bylos teisminiam nagrinėjimui dėl nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, gali būti perduotas, jei patenkinamos šios sąlygos:

a) asmuo savanoriškai duoda sąmoningą sutikimą;

b) abiejų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingos institucijos susitaria tokiomis sąlygomis, kurios toms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, atrodo tinkamos.

11. Įgyvendindamas šio straipsnio 10 dalyje numatytus tikslus:

a) valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai perduotas asmuo, turi įgaliojimus ir privalo laikyti perduotą asmenį įkalinimą, jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, iš kurios asmuo buvo perduotas, nepareikalauja ar neįgalioja kitaip;

b) valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai perduodamas asmuo, nedelsdama įvykdo savo įsipareigojimą grąžinti tą asmenį įkalinimui valstybei, šios Konvencijos Šaliai, iš kurios asmuo buvo perduotas, kaip anksčiau suderino ar kitaip susitarė abiejų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingos institucijos;

c) valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuriai asmuo yra perduotas, nereikalauja, kad ji perdavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, iškeltų ekstradicijos bylą dėl jo grąžinimo;

d) perduotam asmeniui į bausmės, skirtos jam valstybėje, iš kurios jis perduotas, laiką įskaitomas laikas, praleistas įkalinimo įstaigoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, kuriai jis buvo perduotas.

12. Jei valstybė, šios Konvencijos Šalis, iš kurios asmuo turi būti perduotas pagal šio straipsnio 10 ir 11 dalis, nesutinka, tai tas asmuo, nepaisant jo pilietybės, negali būti persekiojamas baudžiamąja tvarka, sulaikytas, nubaustas ar jo asmens laisvė negali būti kitaip suvaržyta tos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, kuriai šis asmuo perduotas dėl veikos, neveikimo ar teistumo prieš jam išvykstant iš valstybės, šios Konvencijos Šalies, iš kurios jis buvo perduotas, teritorijos.

13. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, paskiria centrinę instituciją, kuri yra atsakinga ir turi atitinkamus įgaliojimus priimti tarpusavio teisinės pagalbos prašymus ir arba pati juos vykdyti, arba perduoti juos vykdyti kompetentingoms institucijoms. Jei valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, yra specialus regionas ar teritorija, turinti atskirą tarpusavio teisinės pagalbos

sistemą, ji gali paskirti konkrečią centrinę instituciją, vykdančią tą pačią funkciją tame regione ar teritorijoje. Centrinės institucijos užtikrina greitą ir tinkamą gautų prašymų vykdymą ar perdavimą. Jei centrinė institucija perduoda prašymą vykdyti kompetentingai institucijai, ji užtikrina, kad kompetentinga institucija operatyviai ir tinkamai įvykdytų prašymą. Deponuodama šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo prie jos dokumentus, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, praneša Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui apie tokios centrinės institucijos paskyrimą. Tarpusavio teisinės pagalbos prašymai ir visi su tuo susiję pranešimai perduodami valstybių, šios Konvencijos Šalių, paskirtoms centrinėms institucijoms. Šis reikalavimas nepažeidžia valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisės reikalauti, kad tokie prašymai ir pranešimai būtų jai siunčiami diplomatiniais kanalais, o neatidėliotinais atvejais, jei valstybės, šios Konvencijos Šalys, susitaria, per Tarptautinę kriminalinės policijos organizaciją, jei tai įmanoma.

14. Prašymai pateikiami raštu arba, esant galimybei, naudojant bet kokias priemones, kuriomis galima padaryti rašytinį įrašą, ir prašymą gavusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, priimtina kalba bei tokiomis sąlygomis, kurios leidžia tai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, nustatyti autentiškumą. Deponuojant šios Konvencijos ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo prie jos dokumentus, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui pranešama, kokia kalba arba kalbos yra priimtinos kiekvienai valstybei, šios Konvencijos Šaliai. Esant neatidėliotinoms aplinkybėms ir valstybėms, šios Konvencijos Šalims, susitarus, prašymai gali būti pateikti žodžiu, tačiau nedelsiant turi būti patvirtinti raštu.

15. Prašyme suteikti tarpusavio teisinę pagalbą nurodoma:

- a) prašymą pateikiančios institucijos pavadinimas;
- b) tyrimo, baudžiamojo persekiojimo arba teismo nagrinėjimo, su kuriais susijęs prašymas, dalykas ir pobūdis bei institucijos, kuri atlieka šį tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą, pavadinimas ir funkcijos;
- c) susijusių faktų santrauka, išskyrus tuos atvejus, kai prašoma įteikti teismo dokumentus;
- d) prašomos pagalbos aprašymas ir smulki informacija apie bet kokią konkrečią procedūrą, kurios laikymąsi norėtų užtikrinti prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis;
- e) esant galimybei, duomenys apie kiekvieno susijusio asmens tapatybę, buvimo vietą ir pilietybę;
- f) tikslas, dėl kurio prašomi įrodymai, informacija ar veiksmai.

16. Prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali pareikalauti papildomos informacijos, jei tokia informacija atrodo būtina norint įvykdyti prašymą pagal jos vidaus teisės normas arba jei tokia informacija gali palengvinti prašymo vykdymą.

17. Prašymas vykdomas pagal prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisę ir tiek, kiek tai neprieštarauja prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus teisės normoms, kur įmanoma, laikantis prašyme nurodytų procedūrų.

18. Jei asmuo yra valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, o jis turi dalyvauti teismo posėdyje kaip liudytojas ar ekspertas kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, pirmoji valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali tais atvejais, kai tai įmanoma ir atitinka pagrindinius jos vidaus teisės principus, kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymu leisti surengti teismo posėdį vaizdo ryšio priemonių pagalba, jei to asmens buvimas prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje yra neįmanomas ar nepageidautinas. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali susitarti, kad teismo posėdį vestų prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teismų institucijos atstovas ir jame dalyvautų prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teismų institucijos atstovas.

19. Prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, be išankstinio prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, sutikimo neperduoda ir nenaudoja pastarosios pateiktos informacijos ar įrodymų tyrimui, baudžiamajam persekiojimui ar teisminiam nagrinėjimui, išskyrus tuos, kurie nurodyti prašyme. Niekas šioje straipsnio dalyje nekliudo prašymą pateikusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, jos vykdomo teismo nagrinėjimo metu atskleisti kaltinamąjį išteisinančią

informaciją ar įrodymus. Pastaruoju atveju prieš atskleisdama informaciją ar įrodymus, prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, informuoja prašymą gavusią valstybę, šios Konvencijos Šalį, ir, jei to prašoma, konsultuojasi su prašymą gavusia valstybe, šios Konvencijos Šalimi. Jei išskirtiniu atveju neįmanoma iš anksto pranešti, prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, nedelsdama praneša prašymą gavusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, apie tokį informacijos ar įrodymų atskleidimą.

20. Prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali reikalauti, kad prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, išlaikytų paslapyje prašymo pateikimo faktą bei jo esminius teiginius, išskyrus, kiek tai būtina prašymui įvykdyti. Jei prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, negali užtikrinti slaptumo, ji nedelsdama apie tai informuoja prašymą pateikusią valstybę, šios Konvencijos Šalį.

21. Suteikti tarpusavio teisinę pagalbą gali būti atsisakyta, jei:

- a) prašymas pateiktas ne pagal šio straipsnio nuostatas;
- b) prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, mano, kad šio prašymo vykdymas gali pakenkti jos suverenitetui, saugumui, viešajai tvarkai ar kitiems esminiams interesams;
- c) prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, institucijoms jos vidaus teisės normos draustų vykdyti prašomus veiksmus dėl bet kokio panašaus nusikaltimo, jeigu dėl tokio nusikaltimo pagal jos pačios jurisdikciją turėtų būti vykdomas tyrimas, baudžiamasis persekiojimas ar teisminis nagrinėjimas;
- d) jei prašymo patenkinimas prieštarautų prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teisinei sistemai, kiek ji susijusi su tarpusavio teisine pagalba.

22. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali atsisakyti vykdyti prašymo dėl tarpusavio teisinės pagalbos remdamosi tik tuo, kad nusikaltimas laikomas susijęs ir su mokesčių klausimais.

23. Bet koks atsisakymas suteikti tarpusavio teisinę pagalbą turi būti motyvuotas.

24. Prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, kaip galima greičiau įvykdo prašymą suteikti tarpusavio teisinę pagalbą, pagal galimybę atsižvelgdama į visus prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, siūlomus jos įvykdymo terminus, kurių pagrindimą pageidautina pateikti pačiame prašyme. Prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, atsako į visus pagrįstus prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, užklausimus apie prašymo vykdymo eigą. Prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, nedelsdama praneša prašymą gavusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, jei prašytos pagalbos daugiau nebereikia.

25. Prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali atidėti tarpusavio teisinės pagalbos suteikimą remdamasi tuo, kad tai kliudo vykdyti tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį nagrinėjimą.

26. Prieš atsisakydama patenkinti prašymą pagal šio straipsnio 21 dalį ar atidedama jo vykdymą pagal šio straipsnio 25 dalį, prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, konsultuojasi su prašymą pateikusia valstybe, šios Konvencijos Šalimi, siekdama nustatyti, ar įmanoma suteikti teisinę pagalbą tokiais terminais ir tokiomis sąlygomis, kurias prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, laiko būtinomis. Jei prašymą pateikusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima pagalbą tokiomis sąlygomis, ji turi laikytis tų sąlygų.

27. Neapribojant šio straipsnio 12 dalies nuostatų taikymo, liudytojas, ekspertas ar kitas asmuo prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, prašymu sutinka duoti parodymus byloje arba padeda vykdant tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ar teisminį bylos nagrinėjimą prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, toje teritorijoje nėra persekiojamas baudžiamąja tvarka, sulaukomas, baudžiamas ir jo ar jos asmens laisvė nėra kitaip apribojama dėl jo veiklos, neveikimo ar teistumo prieš jam išvykstant iš prašymą gavusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijos. Tokia asmens saugumo garantija netenka galios, jei liudytojas, ekspertas ar kitas asmuo, turėjęs galimybę išvykti per penkiolika iš eilės einančių dienų ar per kitą valstybių, šios Konvencijos Šalių, tarpusavyje suderintą laikotarpį, skaičiuojant nuo tos dienos, kai jam buvo oficialiai pranešta, kad jo buvimas jau nėra būtinas teismų įstaigoms, vis dėlto

savanoriškai pasiliko prašymą pateikusios valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje arba, išvykęs iš jos, savo noru vėl į ją sugrįžo.

28. Įprastas su prašymo vykdymu susijusias išlaidas apmoka prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis, jei suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nesutaria kitaip. Jei prašymui įvykdyti reikia ar reikės nemažai ar ypatingų išlaidų, valstybės, šios Konvencijos Šalys, surengia konsultacijas, siekdamas nustatyti prašymo įvykdymo sąlygas bei išlaidų padengimo būdą.

29. Prašymą gavusi valstybė, šios Konvencijos Šalis:

a) pateikia prašymą pateikusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, kopijas jos valstybinių institucijų turimų duomenų, dokumentų ar informacijos, kurie pagal jos vidaus įstatymus yra prieinami plačiajai visuomenei;

b) gali savo nuožiūra pateikti prašymą pateikusiai valstybei, šios Konvencijos Šaliai, visas ar dalį turimų bet kurių valstybinių institucijų duomenų, dokumentų ar informacijos, kurie pagal jos vidaus teisės normas nėra prieinami plačiajai visuomenei, arba gali nustatyti, kad tokios kopijos pateikiamos tik laikantis tam tikrų, jos nuomone, tinkamų sąlygų.

30. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto, kiek tai būtina, galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus, kurie atitiktų šio straipsnio tikslus, užtikrintų jo praktinį įgyvendinimą ar sutvirtintų jo nuostatas.

19 straipsnis **Jungtinis tyrimas**

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus, pagal kuriuos kompetentingos institucijos gali sudaryti bendrus tyrimo byloms, kurių tyrimas, baudžiamasis persekiojimas ar teisminis nagrinėjimas vykdomas vienoje ar daugiau valstybių, šios Konvencijos Šalių, tirti. Jei nėra sudaryta tokių sutarčių ar susitarimų, bendri tyrimai gali būti vykdomi pagal susitarimą kiekvienu atskiru atveju. Suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, užtikrina, kad būtų gerbiamas valstybės, šios Konvencijos Šalies, kurios teritorijoje turi būti atliekamas tyrimas, suverenitetas.

20 straipsnis **Specialūs tyrimo metodai**

1. Jei leidžia pagrindiniai jos vidaus teisės sistemos principai, kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pagal savo galimybes ir vidaus teisės normų nustatytais sąlygomis imasi reikiamų priemonių, leidžiančių jos kompetentingoms institucijoms jos teritorijoje tinkamai naudoti kontroliuojamojo pristatymo metodą ir tais atvejais, kai jai atrodo tinkama, kitus specialius tyrimo metodus, tokius kaip: elektroninis stebėjimas ar kiti stebėjimo metodai, bei operacijas panaudojant slaptus agentus, siekiant efektyviai kovoti su organizuotu nusikalstamumu.

2. Nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, tyrimui valstybės, šios Konvencijos Šalys, skatinamos prireikus sudaryti atitinkamas dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus tokiems specialiems tyrimo metodams naudoti bendradarbiaujant tarptautiniu lygiu. Tokios sutartys ar susitarimai sudaromi bei įgyvendinami nuosekliai laikantis valstybių suverenios lygybės principo ir vykdomi nenukrypstamai laikantis tų sutarčių ar susitarimų sąlygų.

3. Jei šio straipsnio 2 dalyje nurodyta sutartis ar susitarimas nėra sudaryti, sprendimai tarptautiniu lygiu panaudoti tokius specialius tyrimo metodus priimami atsižvelgiant į kiekvieną atskirą atvejį ir prireikus juose gali būti atsižvelgiama į finansinius susitarimus ir sutarties sąlygas atsižvelgiant į suinteresuotų valstybių, šios Konvencijos Šalių, vykdomą jurisdikciją.

4. Sprendimai naudoti kontroliuojamojo pristatymo metodą tarptautiniu lygiu gali suinteresuotų valstybių, šių Konvencijos Šalių, sutikimu apimti tokius metodus kaip: prekių

susekimas ir leidimas jas gabenti nepakeistas arba jų paėmimas ar visų, ar dalies pakeitimas kitomis.

21 straipsnis **Baudžiamojo proceso perdavimas**

Valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto galimybę perduoti viena kitai baudžiamąjį procesą vykdant baudžiamąjį persekiojimą dėl nusikaltimo, kuriam taikoma ši Konvencija, kai laikoma, kad toks perdavimas reikalingas teisingumui deramai vykdyti, ypač su keliomis jurisdikcijomis susijusiose bylose, siekiant sujungti kaltinimus.

22 straipsnis **Ankstesnių teistumų nustatymas**

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali priimti tokias įstatymų numatytas ar kitas priemones, kurios būtinos tam, kad būtų atsižvelgta, tokiomis sąlygomis ir tokiam tikslui, kurie, jos nuomone, yra tinkami, į bet koki nusikaltimo padarymu įtariamo asmens ankstesnę teistumą kitoje valstybėje, šios Konvencijos Šalyje, kad ši informacija galėtų būti panaudota baudžiamąja tvarka nagrinėjant bylą, susijusią su nusikaltimu, kuriam taikoma ši Konvencija.

23 straipsnis **Kliudymo vykdyti teisingumą kriminalizavimas**

Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima tokias įstatymų numatytas ir kitas priemones, kurių gali reikėti, kad būtų galima pripažinti baudžiamaisiais nusikaltimais šias veikas, jei jos padarytos tyčia:

a) fizinės jėgos, grasinimų ar bauginimų naudojimą arba pažadus, siūlymus suteikti neteisėtą atlygį ar tokio atlygio suteikimą siekiant priversti duoti melagingus parodymus arba įsikišti asmenims duodant parodymus, arba pateikiant įrodymus teismo procese, vykstančiame ryšium su nusikaltimais, kuriems taikoma ši Konvencija, padarymu;

b) fizinės jėgos, grasinimų ar bauginimų naudojimą siekiant sukliudyti teismų ar teisėsaugos institucijų pareigūnui atlikti jo tarnybines pareigas dėl nusikaltimo, kuriam taikoma ši Konvencija, padarymo. Niekas šiame straipsnio punkte nepažeidžia valstybių, šios Konvencijos Šalių, teisės priimti teisės aktus, užtikrinančius kitų kategorijų valstybės pareigūnų teisinę apsaugą.

24 straipsnis **Liudytojų apsauga**

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek leidžia jos galimybės, imasi tinkamų priemonių suteikti veiksmingą apsaugą nuo galimo keršto ar bauginimų liudytojams, baudžiamosiose bylose duodantiems parodymus dėl nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, ir prireikus jų giminaičiams bei kitiems jiems artimiems žmonėms.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytos priemonės, *inter alia*, gali apimti, nepažeidžiant kaltinamojo teisių, įskaitant teisę į tinkamą teismo procesą:

a) tokių asmenų fizinės apsaugos procedūrų nustatymą, kiek tai būtina ir įgyvendintina, pavyzdžiui, jų perkėlimą į kitą vietovę ir prireikus leidimą neatskleisti informacijos apie tokių asmenų tapatybę ir buvimo vietą arba apriboti tokios informacijos atskleidimą;

b) tokių įrodinėjimo taisyklių priėmimą, kurios leistų liudytojui duoti parodymus jo saugumą užtikrinančiu būdu, pavyzdžiui, leidžiant jam duoti parodymus naudojant ryšių priemones – vaizdo ryšio priemones ar atitinkamas kitas priemones.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto galimybę sudaryti sutartis ar susitarimus su kitomis valstybėmis dėl šio straipsnio 1 dalyje minimų asmenų perkėlimo į kitą vietovę.

4. Šio straipsnio nuostatos taikomos ir nukentėjusiesiems, kai jie duoda parodymus kaip liudytojai.

25 straipsnis

Pagalba nukentėjusiesiems ir jų apsauga

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek leidžia jos galimybės, imasi reikiamų priemonių suteikti pagalbą ir apsaugą nukentėjusiesiems nuo nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, ypač tais atvejais, kai grasinama atkeršyti ar bauginama.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, nustato atitinkamas procedūras, užtikrinančias asmenims, nukentėjusiems nuo nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, galimybę gauti kompensaciją ir žalos atlyginimą.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, laikydamosi savo vidaus teisės normų, sudaro galimybę nukentėjusiesiems išdėstyti savo nuomonę bei būgštavimus ir juos apsvarstyti tam tikrose nusikaltėliams iškeltos baudžiamosios bylos nagrinėjimo stadijose, nepažeidžiant teisių į gynybą.

26 straipsnis

Priemonės, skirtos bendradarbiavimui su teisėsaugos institucijomis skatinti

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, priima tam tikras priemones organizuoto nusikalstamumo grupėse dalyvaujantiems ar dalyvavusiems asmenims paskatinti:

a) suteikti kompetentingoms institucijoms informacijos, naudingos tyrimui ir įrodymų rinkimui tokiais klausimais, kaip:

i) organizuotų nusikalstamų grupių tapatybė, pobūdis, sudėtis, struktūra, buvimo vieta ar veikla;

ii) ryšiai su kitomis organizuotomis nusikalstamomis grupėmis, įskaitant tarptautinius ryšius;

iii) nusikaltimai, kuriuos padarė ar gali padaryti organizuotos nusikalstamos grupės;

b) suteikti kompetentingoms institucijoms realią, konkrečią pagalbą, kuri padėtų atimti iš organizuotų nusikalstamų grupių jų turimus išteklius ar nusikalstamu būdu įgytas pajamas.

2. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, apsvarsto klausimą dėl galimybės atitinkamais atvejais sušvelninti bausmę kaltinamajam, reikšmingai bendradarbiavusiam atliekant tyrimą ar vykdant baudžiamąjį persekiojimą, susijusį su nusikaltimu, kuriam taikoma ši Konvencija.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi pagrindiniais jos vidaus teisės principais, apsvarsto klausimą dėl galimybės suteikti imunitetą nuo baudžiamojo persekiojimo asmeniui, reikšmingai bendradarbiavusiam atliekant tyrimą ir vykdant baudžiamąjį persekiojimą, susijusį su koku nors nusikaltimu, kuriam taikoma ši Konvencija.

4. Tokių asmenų apsauga vykdoma šios Konvencijos 24 straipsnyje numatyta tvarka.

5. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas asmuo, esantis vienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, teritorijoje, reikšmingai bendradarbiauja su kitos valstybės, šios Konvencijos Šalies, kompetentingomis institucijomis, suinteresuotosios valstybės, šios Konvencijos Šalys, vadovaudamosi jų vidaus teisės normomis, gali apsvarstyti galimybę sudaryti sutartis ar susitarimus, kurių pagrindu kita valstybė, šios Konvencijos Šalis, galėtų taikyti tokiam asmeniui šio straipsnio 2 ir 3 dalyje nustatytą režimą.

27 straipsnis

Teisėsaugos institucijų bendradarbiavimas

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, laikydamosi savo vidaus teisinių ir administracinių sistemų, glaudžiai bendradarbiauja siekdamos padidinti teisėsaugos veiksmų efektyvumą kovojant su nusikaltimais, kuriems taikoma ši Konvencija. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, imasi būtent tokių veiksmingų priemonių, skirtų:

a) sustiprinti ryšius tarp kompetentingų institucijų, įstaigų ir tarnybų bei, kur reikia, sukurti tokius ryšius, kad būtų galima palengvinti patikimą ir greitą pasikeitimą informacija apie visus nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, aspektus, įskaitant, jei suinteresuotoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, tai atrodo reikalinga, ryšius su kito pobūdžio baudžiamąja veikla;

b) bendradarbiauti su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos šalimis, tiriant nusikaltimus, kuriems taikoma ši Konvencija, siekiant išaiškinti:

i) asmenų, įtariamų dalyvavus padarant tokius nusikaltimus, tapatybę, buvimo vietą ir veiklą arba kitų susijusių asmenų buvimo vietą;

ii) nusikalstamu būdu įgytų pajamų ar turto, gauto padarius tokius nusikaltimus, judėjimą;

iii) turto, įrengimų ar kitų priemonių, naudotų ar ketintų naudoti padarant tokius nusikaltimus, judėjimą;

c) pateikti prireikus būtinus daiktus ar būtiną kiekį medžiagų analizei ar tyrimui atlikti;

d) užtikrinti efektyvų bendradarbiavimą tarp jų kompetentingų institucijų, įstaigų ir tarnybų ir skatinti pasikeitimą darbuotojais ir kitais ekspertais, įskaitant ryšio pareigūnų paskyrimą, jei tik tam sudarytos dvišalės sutartys ar susitarimai tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių;

e) keistis informacija su kitomis valstybėmis, šios Konvencijos Šalimis, apie konkrečias organizuotų nusikalstamų grupių naudojamas priemones ir metodus, įskaitant atitinkamais atvejais apie maršrutus ir transporto priemones bei suklastotų asmens duomenų, pakeistų ar suklastotų dokumentų ar kitų priemonių veiklai nuslėpti naudojimą;

f) keistis informacija ir koordinuoti administracines ir kitas priemones, kurių imamasi prireikus ankstyvam nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, išaiškinimui.

2. Siekdamos įgyvendinti šią Konvenciją, valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto galimybę sudaryti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus dėl tiesioginio jų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimo, o tais atvejais, kai tokios sutartys ar susitarimai jau yra sudaryti, – galimybę juos pakeisti. Jeigu suinteresuotos valstybės, šios Konvencijos Šalys, nėra sudariusios tokių sutarčių ar susitarimų, Šalys gali laikyti šią Konvenciją teisėsaugos institucijų tarpusavio bendradarbiavimo ryšium su nusikaltimais, kuriems taikoma ši Konvencija, pagrindu. Prireikus valstybės, šios Konvencijos Šalys, kaip galima plačiau naudojasi sutartimis ir susitarimais, įskaitant tarptautines ar regionines organizacijas, bendradarbiavimui tarp jų teisėsaugos įstaigų stiprinti.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia bendradarbiauti, kiek leidžia jų galimybės, kad duotų atkirtį tarptautiniams organizuotiems nusikaltimams, padarytiems naudojantis šiuolaikine technologija.

28 straipsnis

Informacijos apie organizuoto nusikalstamumo pobūdį rinkimas ir analizė bei pasikeitimas tokia informacija

1. Kiekviena Valstybė, šios Konvencijos Šalis, apsvarsto galimybę atlikti organizuoto nusikalstamumo tendencijų jos teritorijoje ir aplinkybių, kuriomis veikia organizuotas nusikalstamumas, bei susijusių profesinių grupių ir naudojamų technologijų analizę, konsultuojantis su mokslo ir akademinėmis bendruomenėmis.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, apsvarsto galimybę parengti analitinius duomenis apie organizuotą nusikalstamą veiklą ir pasidalyti jais viena su kita bei per tarptautines ir regionines organizacijas. Tam tikrais atvejais tam turėtų būti parengti ir naudojami vienodi apibrėžimai, standartai ir metodika.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, apsvarsto galimybę tikrinti savo strategiją ir konkrečias priemones siekiant kovoti su organizuotu nusikalstamumu ir įvertinti tų priemonių veiksmingumą ir efektyvumą.

29 straipsnis

Mokymas ir techninė pagalba

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, kiek tai būtina, inicijuoja, parengia ir tobulina specialias programas, skirtas mokyti jos teisėsaugos institucijų darbuotojus, įskaitant prokuratūros darbuotojus, ikiteisminio tyrimo teisėjus ir muitinės pareigūnus bei kitus darbuotojus, atsakingus už nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, prevenciją, išaiškinimą ir kontrolę. Tokios programos gali apimti darbuotojų stažuotes ir pasikeitimą darbuotojais. Kiek leidžia vidaus įstatymai, tokios programos skirtos būtent šiems klausimams:

a) metodai, naudojami nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, prevencijai, išaiškinimui ir kontrolei;

b) maršrutai ir priemonės, naudojami asmenų, įtariamų esant susijus su nusikaltimais, kuriems taikoma ši Konvencija, tarp jų ir tranzito valstybėse, bei atitinkamos atsakomosios priemonės;

c) kontrabandos judėjimo stebėjimas;

d) nusikalstamu būdu įgytų pajamų, turto, įrangos ir kitų nusikaltimų padarymo priemonių judėjimo išaiškinimas ir stebėjimas bei tokių pajamų, turto, įrangos ir kitų nusikaltimų padarymo priemonių perdavimo, nuslėpimo ar užmaskavimo būdai, taip pat metodai, naudojami kovojant su piniginių lėšų plovimu ir kitais finansiniais nusikaltimais;

e) įrodymų rinkimas;

f) kontrolės laisvosiose ekonominėse zonose ir laisvuosiuose uostuose būdai;

g) šiuolaikinė įranga ir metodai, naudojami teisėsaugos institucijų darbe, įskaitant elektroninį stebėjimą, kontroliuojamo pristatymo metodą, ir operacijos panaudojant įslaptintus agentus;

h) metodai, naudojami kovojant su tarptautiniais organizuotais nusikaltimais, padarytais panaudojant kompiuterius, telekomunikacijų tinklus ar kitas šiuolaikines technologijas; ir

i) metodai, naudojami nukentėjusiųjų ir liudytojų apsaugai.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, teikia viena kitai pagalbą planuodamos ir įgyvendindamos mokslinio tyrimo ir personalo mokymo programas, skirtas užtikrinti pasikeitimą specialiomis žiniomis šio straipsnio 1 dalyje nurodytose srityse, ir prireikus tam tikslui naudoja ir regionines bei tarptautines konferencijas ir seminarus bendradarbiavimui skatinti ir abipusį susidomėjimą keliančioms problemoms apsvarstyti, įskaitant ir specialias tranzito valstybių problemas bei reikmes.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, skatina personalo mokymą ir techninės pagalbos teikimą, kuris palengvintų ekstradicijos taikymą ir tarpusavio teisinės pagalbos teikimą. Toks mokymas ir techninė pagalba gali apimti užsienio kalbų mokymą, personalo stažuotes ir pasikeitimą atitinkamas funkcijas atliekančiais centrinių institucijų ir įstaigų darbuotojais.

4. Tais atvejais, kai yra sudarytos dvišalės ar daugiašalės sutartys ar susitarimai, valstybės, šios Konvencijos Šalys, kiek tai būtina, deda pastangas, siekdamas maksimaliai padidinti praktinių ir mokomųjų priemonių veiksmingumą tarptautinėse ir regioninėse organizacijose, arba kaip tai numatyta kitose tam tikrose dvišalėse ar daugiašalėse sutartyse ar susitarimuose.

30 straipsnis

Kitos priemonės: Konvencijos įgyvendinimas per ekonominę plėtrą ir techninę pagalbą

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, taiko priemones, padedančias optimaliai įgyvendinti šią Konvenciją, kiek tai įmanoma, bendradarbiaudamos tarptautiniu mastu, atsižvelgdamos į neįgiamą organizuoto nusikalstamumo poveikį visai visuomenei, ypač tolygiai jos plėtrai.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, kiek tai įmanoma, derindamos viena su kita bei su tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis, deda konkrečias pastangas tam, kad:

a) išplėstų visų lygių bendradarbiavimą su besivystančiomis šalimis, siekdamos sustiprinti šių šalių pajėgumą užkertant kelią tarptautiniam organizuotam nusikalstamumui ir kovai su juo;

b) padidintų finansinę ir materialinę pagalbą, kad paremtų besivystančių šalių pastangas veiksmingai kovoti su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu ir padėtų joms sėkmingiau įgyvendinti šią Konvenciją;

c) suteiktų techninę pagalbą besivystančioms ir pereinamojo laikotarpio šalims, kad padėtų joms patenkinti poreikius, susijusius su šios Konvencijos įgyvendinimu. Todėl valstybės, šios Konvencijos Šalys, stengiasi reguliariai pervesti pakankamo dydžio savanoriškas įmokas į šiam tikslui skirtą sąskaitą viename iš Jungtinių Tautų finansavimo mechanizmų. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, taip pat gali apsvarstyti galimybę, vadovaudamosi savo vidaus teisės normomis ir šios Konvencijos nuostatomis, pervesti į minėtą sąskaitą tam tikrą dalį piniginių lėšų arba dalį atitinkančios vertės nusikalstamu būdu gautų pajamų ar turto, konfiskuotų pagal šios Konvencijos nuostatas;

d) skatintų ir įtikintų kitas valstybes ar tam tikrais atvejais finansines institucijas prisidėti prie jų pagal šį straipsnį įgyvendinamų priemonių, ypač parūpinant besivystančioms šalims daugiau personalo mokymo programų ir šiuolaikinės įrangos, siekiant padėti joms įgyvendinti šios Konvencijos tikslus.

3. Šios priemonės, kiek tai įmanoma, nepažeidžia priimtų įsipareigojimų užsienio pagalbos srityje ar kitų finansinio bendradarbiavimo susitarimų dvišaliu, regioniniu ar tarptautiniu lygiu.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, gali sudaryti dvišales ir daugiašales sutartis ar susitarimus dėl materialinės pagalbos ir materialinio techninio aprūpinimo, atsižvelgdamos į finansinius susitarimus, būtinus šios Konvencijos numatytų finansinio bendradarbiavimo priemonių efektyvumui užtikrinti ir tarptautinio organizuoto nusikalstamumo prevencijai, išaiškinimui ir jo valdymui.

31 straipsnis **Prevenција**

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, deda pastangas parengti ir įvertinti nacionalinius projektus bei nustatyti ir diegti optimalius veiklos būdus ir strategiją, kurių tikslas yra tarptautinio organizuoto nusikalstamumo prevencija.

2. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, laikydamosi pagrindinių savo vidaus teisės principų, siekia sumažinti esamas ar būsimas galimybes organizuotoms nusikalstamoms grupėms dalyvauti teisėtose rinkose naudojant nusikalstamu būdu įgytas pajamas, priimdamos atitinkamus įstatymus, administracines ar kitas priemones. Šiomis priemonėmis turėtų būti siekiama:

a) stiprinti teisėsaugos institucijų ar prokurorų ir atitinkamų privačių subjektų, įskaitant pramonės subjektus, bendradarbiavimą;

b) skatinti parengti standartus ir procedūras, skirtus užtikrinti valstybinių ir atitinkamų privačių subjektų sąžiningumą darbe, taip pat profesinės etikos taisykles atitinkamų profesijų atstovams, visų pirma advokatams, notarams, konsultantams mokesčių klausimais ir buhalteriams;

c) užkirsti kelią organizuotoms nusikalstamoms grupėms piktnaudžiauti valstybės institucijų rengiamomis viešųjų pirkimų procedūromis ir komercinei veiklai valstybės institucijų skiriamomis subsidijomis bei licencijomis;

d) užkirsti kelią naudoti juridinius asmenis organizuotų nusikalstamų grupių veikloje; tokios priemonės galėtų apimti:

i) juridinių asmenų ir jų steigime dalyvavusių fizinių asmenų bei juridinių asmenų valdymo ir finansavimo valstybinio registro sudarymą;

ii) galimybę teismo sprendimu ar kitu atitinkamu būdu asmenims, nuteistiems už nusikaltimo, kuriam taikoma ši Konvencija, padarymą, atitinkamam terminui atimti teisę eiti juridinių asmenų, įsteigtų pagal jų jurisdikciją, vadovų pareigas;

iii) asmenų, kuriems atimta teisė eiti juridinių asmenų vadovų pareigas, nacionalinio registro sudarymą; ir

iv) pasikeitimą šios dalies d punkto i ir iii papunkčiuose nurodyta registruose sukaupia informacija su kitų valstybių, šios Konvencijos Šalių, kompetentingomis institucijomis.

3. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia skatinti asmenų, nuteistų už nusikaltimų, kuriems taikoma ši Konvencija, padarymą, reintegraciją į visuomenę.

4. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, stengiasi reguliariai įvertinti galiojančius teisinius dokumentus ir administracinės praktikos būdus, siekdamos išaiškinti jų silpnąsias vietas, kuriomis gali pasinaudoti organizuotos nusikalstamos grupės.

5. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, siekia padėti visuomenei suvokti tarptautinio organizuoto nusikalstamumo egzistavimo faktą, jo priežastis ir pavojingumą bei keliamą grėsmę. Atitinkama informacija, kuri gali tam tikrais atvejais būti platinama per žiniasklaidą, apima priemones, skatinančias visuomenę dalyvauti tokių nusikaltimų prevencijos ir kovos su jais darbe.

6. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui praneša institucijos ar institucijų, galinčių padėti kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, parengti priemones tarptautinio organizuoto nusikalstamumo prevencijai, pavadinimą ir adresą.

7. Prireikus valstybės, šios Konvencijos Šalys, bendradarbiauja viena su kita ir su atitinkamomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis, rengdamos šiame straipsnyje nurodytas priemones ir skatindamos jų įgyvendinimą. Tai apima dalyvavimą tarptautiniuose projektuose, skirtuose tarptautinio organizuoto nusikalstamumo prevencijai, pavyzdžiui, gerinant sąlygas, kad socialiai nesaugios gyventojų grupės nebūtų įtraukiamos į tarptautinių organizuotų nusikalstamų grupių veiklą.

32 straipsnis **Konvencijos Šalių konferencija**

1. Šiuo dokumentu įsteigiama Konvencijos Šalių konferencija, kurios tikslas – išplėsti valstybių, šios Konvencijos Šalių, galimybes kovoti su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu bei skatinti ir kontroliuoti šios Konvencijos įgyvendinimą.

2. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius sušaukia Konvencijos Šalių konferenciją ne vėliau kaip praėjus vieneriems metams po šios Konvencijos įsigaliojimo. Šalių konferencija priima darbo tvarkos taisykles ir šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą veiklą reglamentuojančias taisykles (įskaitant taisykles, dėl išlaidų, susijusių su tokios rūšies veikla, apmokėjimu).

3. Šalių konferencija susitaria dėl būdų šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti, įskaitant:

a) sudarymą sąlygų palengvinančių valstybių, šios Konvencijos Šalių, veiklą, numatytai šios Konvencijos 29, 30 ir 31 straipsniuose, kartu skatinant laisvanoriškų įnašų sutelkimą;

b) sudarymą sąlygų, palengvinančių pasikeitimą informacija tarp valstybių, šios Konvencijos Šalių, apie tarptautinio organizuoto nusikalstamumo formas bei tendencijas ir apie sėkmingus kovos su juo būdus;

c) bendradarbiavimą su atitinkamomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis;

d) periodišką šios Konvencijos įgyvendinimo patikrinimą;

e) rekomendacijų dėl šios Konvencijos ir jos įgyvendinimo tobulinimo parengimą.

4. Kaip nurodyta šio straipsnio 3 dalies d ir e punktuose, remdamasi valstybių, šios Konvencijos Šalių, pateikta informacija ir naudodamasi jos nustatytais papildomais kontrolės mechanizmais, Šalių konferencija gauna reikiamus duomenis apie priemones, valstybių, šios Konvencijos Šalių, taikomas šiai Konvencijai įgyvendinti, ir sunkumus, su kuriais jos susidūrė tai darydamos.

5. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pateikia Šalių konferencijai informaciją apie savo programas, planus ir praktiką, taip pat įstatymų leidybos ir administracines priemones, skirtas šiai Konvencijai įgyvendinti, kaip to reikalauja Šalių konferencija.

33 straipsnis Sekretoriatas

1. Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius užtikrina sekretoriato paslaugų teikimą Konvencijos Šalių konferencijai.

2. Sekretoriatas:

a) padeda Šalių konferencijai vykdyti šios Konvencijos 32 straipsnyje nurodytą veiklą, taip pat organizuoja Šalių konferencijos posėdžius ir užtikrina reikiamą jų aptarnavimą;

b) gavęs prašymą padeda valstybėms, šios Konvencijos Šalims, pateikti Šalių konferencijai informaciją, kaip tai numatyta šios Konvencijos 32 straipsnio 5 dalyje; ir

c) užtikrina reikiamą veiklos koordinavimą su atitinkamų tarptautinių ir regioninių organizacijų sekretoriais.

34 straipsnis Konvencijos įgyvendinimas

1. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, vadovaudamasi pagrindiniais savo vidaus teisės principais, priima būtinas priemones, įskaitant įstatymų leidybos ir administracines priemones, savo įsipareigojimų pagal šią Konvenciją vykdymui užtikrinti.

2. Nusikaltimai, numatyti šios Konvencijos 5, 6, 8 ir 23 straipsniuose, turi būti pripažįstami nusikaltimais pagal kiekvienos valstybės, šios Konvencijos Šalies, vidaus įstatymus nepaisant nusikaltimo tarptautinio pobūdžio ar organizuotos nusikalstamos grupės dalyvavimo, kaip nurodyta šios Konvencijos 3 straipsnio 1 dalyje, išskyrus tuos atvejus, kai šios Konvencijos 5 straipsnis numato būtiną organizuotos nusikalstamos grupės dalyvavimą.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali priimti griežtesnes tarptautinio organizuoto nusikalstamumo prevencijos ir kovos su juo priemones negu tos, kurios numatytos šioje Konvencijoje.

35 straipsnis Ginčų sprendimas

1. Valstybės, šios Konvencijos Šalys, stengiasi ginčus dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo spręsti derybomis.

2. Bet koks dviejų ar daugiau valstybių, šios Konvencijos Šalių, ginčas dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo, kurio negalima išspręsti derybomis per pateisinamą laiką, vienos iš tų valstybių, šios Konvencijos Šalių, prašymu perduodamas spręsti arbitražo teismui. Jei per šešis mėnesius nuo kreipimosi su prašymu dėl arbitražo dienos šios valstybės, šios Konvencijos Šalys, negali susitarti dėl arbitražo teismo sudarymo, bet kuri iš tų valstybių, šios Konvencijos Šalių, gali perduoti ginčą spręsti Tarptautiniam Teisingumo Teismui, pateikdama prašymą pagal Teismo statutą.

3. Kiekviena valstybė, šios Konvencijos Šalis, pasirašydama, ratifikuodama, priimdama ar patvirtindama šią Konvenciją, ar prisijungdama prie jos, gali pareikšti, kad ji nelaiko savęs įsipareigojusia laikytis šio straipsnio 2 dalies nuostatų. Kitos valstybės, šios Konvencijos Šalys, neprivalo laikytis šio straipsnio 2 dalies nuostatų turėdama santykių su tokią išlygą padariusia valstybe, šios Konvencijos Šalimi.

4. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, kuri yra padariusi išlygą pagal šio straipsnio 3 dalį, gali bet kuriuo metu šią išlygą atšaukti apie tai pranešdama Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

36 straipsnis

Konvencijos pasirašymas, ratifikavimas, priėmimas, patvirtinimas ir prisijungimas prie Konvencijos

1. Ši Konvencija pateikiama pasirašyti visoms valstybėms Palerme, Italijoje, nuo 2000 m. gruodžio 12 d. iki 15 d., o vėliau Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke iki 2002 m. gruodžio 12 d.

2. Ši Konvencija taip pat pateikiama pasirašyti ir regioninėms ekonominės integracijos organizacijoms, jei bent viena tokios organizacijos valstybė, šios Konvencijos Šalis, yra pasirašiusi šią Konvenciją pagal šio straipsnio 1 dalį.

3. Ši Konvencija turi būti ratifikuota, priimta arba patvirtinta. Ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui. Regioninė ekonominės integracijos organizacija gali deponuoti ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentus, jeigu bent viena valstybė, šios organizacijos šalis, yra tai padariusi. Šiuose ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentuose tokia organizacija nurodo savo kompetenciją šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais. Tokia organizacija taip pat turi informuoti depozitarą apie bet koki atitinkamą šios savo kompetencijos pasikeitimą.

4. Prie šios Konvencijos gali prisijungti kiekviena valstybė ar regioninė ekonominės integracijos organizacija, kurios bent viena valstybė yra šios Konvencijos Šalis. Deponuodama savo prisijungimo dokumentus Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kiekviena regioninė ekonominės integracijos organizacija praneša depozitarui apie savo kompetenciją šios Konvencijos reglamentuojamais klausimais. Tokia organizacija taip pat turi informuoti depozitarą apie bet koki atitinkamą šios savo kompetencijos pasikeitimą.

37 straipsnis

Konvencijos protokolai

1. Ši Konvencija gali būti papildyta vienu ar keliais protokolais.

2. Kad taptų protokolo Šalimi, valstybė arba regioninė ekonominės integracijos organizacija turi būti taip pat ir šios Konvencijos Šalimi.

3. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, nėra įsipareigojusi laikytis protokolo nuostatų, kol ji netapo protokolo Šalimi.

4. Bet kuris šios Konvencijos protokolas aiškinamas kartu su šia Konvencija, atsižvelgiant į to protokolo tikslą.

38 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja devyniasdešimtą dieną po keturiasdešimtų ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentų deponavimo. Šiai straipsnio daliai jokie regioninės ekonominės integracijos organizacijos deponuoti dokumentai nelaikomi papildančiais tokios organizacijos valstybių narių jau deponuotus dokumentus.

2. Kiekvienai valstybei ar regioninei ekonominės integracijos organizacijai, ratifikuojančiai, priimančiai, patvirtinančiai šią Konvenciją ar prisijungiančiai prie jos, po to, kai deponuoti keturiasdešimt tokių pobūdžio dokumentai, ši Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai tokia valstybė ar organizacija deponuoja atitinkamus dokumentus.

39 straipsnis **Pataisos**

1. Praėjus penkeriems metams po šios Konvencijos įsigaliojimo, valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali siūlyti Konvencijos pataisą ir pateikti ją Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kuris tuoj po to perduoda gautą pataisą visoms kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, ir šios Konvencijos Šalių konferencijai, kad jos apsvarstytų ir priimtų sprendimą dėl pasiūlymo. Šalių konferencija deda visas pastangas pasiekti bendrą sutarimą dėl kiekvienos pataisos. Jei visos pastangos pasiekti bendrą sutarimą išnaudotos ir sutikimas nebuvo pasiektas, kaip kraštutinė priemonė pataisai priimti reikia valstybių, šios Konvencijos Šalių, dalyvaujančių ir balsuojančių Šalių Konferencijoje, dviejų trečdalių balsų daugumos.

2. Regioninės ekonominės integracijos organizacijos jų kompetencijai priklausančiais klausimais naudojasi savo teise balsuoti pagal šį straipsnį turėdamos tiek balsų, kiek jų valstybių narių yra šios Konvencijos Šalimis. Tokios organizacijos nesinaudoja savo teise balsuoti, jei jų valstybės narės pasinaudojo savo teise, ir atvirkščiai.

3. Pataisa, priimta pagal šio straipsnio 1 dalį, turi būti valstybių, šios Konvencijos Šalių, ratifikuota, priimta ar patvirtinta.

4. Pataisa, priimta pagal šio straipsnio 1 dalį, valstybei, šios Konvencijos Šaliai, įsigalioja po devyniasdešimt dienų, kai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui deponuojami pataisos ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentai.

5. Pataisai įsigaliojus, ji tampa privaloma toms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, kurios sutiko pagal ją įsipareigoti. Kitoms valstybėms, šios Konvencijos Šalims, lieka privalomos šios Konvencijos nuostatos ir visos ankstesnės pataisos, kurias jos ratifikavo, priėmė ar patvirtino.

40 straipsnis **Denonsavimas**

1. Valstybė, šios Konvencijos Šalis, gali denonsuoti šią Konvenciją raštu pranešdama apie tai Jungtinių Tautų Generaliniams Sekretoriui. Toks denonsavimas įsigalioja praėjus vieneriems metams po to, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

2. Regioninė ekonominės integracijos organizacija nustoja buvusi šios Konvencijos Šalimi, kai šią Konvenciją denonsuoja visos tos organizacijos valstybės narės.

3. Šios Konvencijos denonsavimas pagal šio straipsnio 1 dalį reiškia visų jos protokolų denonsavimą.

41 straipsnis **Depozitaras ir kalbos**

1. Šios Konvencijos depozitaru skiriamas Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius.

2. Šios Konvencijos originalas, kurio tekstai anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis turi vienodą teisinę galią, deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai jų vyriausybių įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.
